

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ БІЗНЕСУ І ФІНАНСІВ
Кафедра обліку, оподаткування та технологій електронного бізнесу

*Фінансова звітність
за НП(С)БО:*

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ І ЗАВДАННЯ
ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
З КУРСУ**

*(для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності D1 «Облік і оподаткування»)*

Кам'янець-Подільський
2026

УДК 657.631 (076.5)
С 30

Укладач :

СЕМЕНИШЕНА Н.В., д-р екон. наук, професор кафедри обліку, оподаткування та технологій електронного бізнесу ЗВО «ПДУ»

*Рекомендовано до друку науково-методичною радою
Закладу вищої освіти «Подільський державний університет»
протокол № 6 від 12.06.2026 р.*

Рецензенти:

*КОРЖЕНІВСЬКА Н.Л. – д-р екон. наук, професор, в.о. директора ННІБІФ,
Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»*

*ЛУЧИК С.Д., д-р екон. наук, професор, професор кафедри інформаційних систем та технологій,
Харківський національний університет внутрішніх справ*

Семенишена Н.В.

С30 **Фінансова звітність за НП(С)БО: методичні рекомендації і завдання для проведення практичних занять з курсу (для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності D1 «Облік і оподаткування»). - Кам'янець-Подільський : ЗВО ПДУ, 2026. - 32 с.**

У методичних рекомендаціях запропоновано завдання з формування показник фінансової звітності підприємств різних організаційно-правових форм власності національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку. Призначене для здобувач вищої освіти освітнього ступеню «бакалавр» спеціальності D1 «Облік і оподаткування».

УДК 657.631 (076.5)

© Семенишена Н.В., 2026
© ЗВО «ПДУ», 2026

ЗМІСТ

Загальні положення щодо вивчення дисципліни	4
Критерії оцінювання знань	7
Тематика та зміст практичних (семінарських) занять	8
Семінарське (практичне) заняття № 1. Тема 1. Теоретичні засади побудови та загальні вимоги до фінансової звітності підприємства	8
Практичне заняття №2. Тема 1.2. Звіт про фінансовий стан підприємства	9
Практичне заняття № 3-4. Тема 1.2. Звіт про фінансовий стан підприємства	11
Практичне заняття № 5. Тема 1.3. Звіт про сукупний дохід	13
Практичне заняття № 6. Тема 1.3. Звіт про сукупний дохід	15
Практичне заняття №7. Тема 1.4. Звіт про рух грошових коштів	17
Практичне заняття № 8, 9. Тема 1.5. Звіт про власний капітал	21
Практичне заняття № 10. Тема 1.6. виправлення помилок і зміни у фінансових звітах.	23
Практичне заняття № 10. Тема 1.7. Зведена і консолідована фінансова звітність	25
Практичне заняття № 13-14. Тема 1.8. Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва	26
Рекомендована література	28

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ЩОДО ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

У сучасних умовах підготовки фахівців економічного напрямку важливе значення має формування професійних компетентностей у сфері бухгалтерського обліку та звітності.

Саме тому вагоме місце в освітньому процесі займає дисципліна «Фінансова звітність за НП(С)БО», яка забезпечує здобувачів вищої освіти вищої освіти необхідними теоретичними знаннями та практичними навичками у сфері складання фінансової звітності.

Навчальний курс належить до обов'язкових компонентів освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти вищої освіти.

Його вивчення спрямоване на засвоєння основ формування фінансової звітності підприємств різних форм власності та організаційно-правових структур.

Опанування дисципліни передбачає комплексне поєднання лекційних і практичних занять із самостійною роботою здобувачів вищої освіти вищої освіти.

У процесі навчання здобувачі освіти працюють із нормативно-правовими актами, навчально-методичними матеріалами, науковими джерелами та спеціалізованою літературою.

Метою вивчення курсу є надання знань про зміст, структуру, порядок складання і використання звітності підприємства. Це передбачає вивчення положень національних стандартів обліку, щодо складу та принципів оцінки елементів і статей фінансової звітності, вивчення теорії та практики організації та методики складання статистичної, податкової звітності та звітності щодо інших обов'язкових платежів в підприємствах різних форм власності.

Основними завданнями курсу є:

- вивчення нормативно-правового забезпечення фінансової, статистичної та податкової звітності;
- ознайомлення із сучасними підходами до організації звітного процесу на підприємствах;
- формування практичних навичок складання основних форм фінансової звітності;
- опанування методичних підходів до аналізу фінансового стану підприємства на основі звітних даних.

Методичні рекомендації та практичні завдання підготовлені відповідно до робочої програми дисципліни для здобувачів вищої освіти спеціальності «Облік і оподаткування».

Їх призначення полягає у поглибленні теоретичних знань здобувачів вищої освіти вищої освіти та розвитку практичних навичок щодо складання й аналізу фінансової звітності.

Практичні роботи структуровані за окремими темами згідно з тематичним планом дисципліни. Для кожного заняття передбачено методичні вказівки та рекомендації щодо виконання завдань.

Під час опанування дисципліни «Фінансова звітність підприємств за НП(С)БО» у здобувачів вищої освіти вищої освіти формується комплекс загальних, спеціальних та професійних компетентностей, необхідних для ефективної діяльності у сфері бухгалтерського обліку, аудиту, аналізу та оподаткування.

У межах навчального курсу здобувачі освіти набувають інтегральної компетентності, яка передбачає здатність вирішувати складні професійні завдання та практичні ситуації у сфері обліку, аудиту й оподаткування із застосуванням сучасних економічних підходів, методів дослідження та аналітичних інструментів в умовах невизначеності та багатофакторності.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

- удосконалювати навички самонавчання та здатність до постійного професійного розвитку;
- вміти ефективно взаємодіяти у колективі та працювати в команді;
- демонструвати здатність до самостійного виконання професійних завдань;
- володіти ґрунтовними знаннями у сфері професійної діяльності;
- використовувати сучасні інформаційні системи, цифрові технології та засоби комунікації у професійній діяльності.

Опанування дисципліни забезпечує формування у здобувачів вищої освіти освіти професійних умінь, пов'язаних із:

- застосуванням математичних та аналітичних методів для дослідження економічних процесів і вирішення прикладних завдань у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування;
- відображенням господарських операцій у системі фінансового та управлінського обліку;
- систематизацією, узагальненням та поданням інформації у фінансовій звітності;
- інтерпретацією облікових даних для забезпечення потреб користувачів управлінської інформації.

Вивчення освітнього компонента також сприяє розвитку соціальних компетентностей, професійної етики, відповідальності та навичок, необхідних для забезпечення принципів сталого розвитку.

Програмні результати навчання відображають сукупність знань, умінь, практичних навичок, професійного мислення та особистісних якостей, яких здобувачі набувають у процесі навчання та які можуть бути оцінені після завершення вивчення дисципліни.

Після опанування дисципліни здобувачі вищої освіти повинні вміти:

- розуміти роль облікової, аналітичної, контрольної, статистичної та податкової систем у формуванні інформаційного забезпечення управління підприємством;

- формувати, аналізувати та інтерпретувати фінансову, управлінську, статистичну й податкову звітність для прийняття ефективних управлінських рішень;
- використовувати сучасний методичний інструментарій бухгалтерського обліку, аналізу, аудиту, контролю та оподаткування;
- враховувати особливості організації обліку та звітності на підприємствах різних форм власності та видів економічної діяльності;
- оцінювати особливості функціонування підприємств у сучасному ринковому середовищі;
- застосовувати економіко-математичні методи у професійній діяльності;
- ефективно працювати індивідуально та у складі команди, дотримуючись принципів професійної етики та відповідальності;
- аналізувати сучасні тенденції розвитку бухгалтерського обліку та доцільність використання національних і міжнародних моделей обліку;
- виконувати професійні обов'язки з урахуванням принципів соціальної відповідальності, трудової дисципліни та раціональної організації робочого часу.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ

Система контролю та оцінювання навчальних досягнень є важливою складовою якісної організації освітнього процесу та необхідним елементом методичного забезпечення навчальної дисципліни. Вона забезпечує можливість визначення рівня засвоєння теоретичного матеріалу, ступеня сформованості практичних умінь, а також професійних компетентностей здобувачів вищої освіти вищої освіти.

Упродовж вивчення дисципліни використовуються різні види контролю, які відповідають окремим етапам освітнього процесу, а саме:

- початковий контроль знань;
- поточне оцінювання;
- підсумковий контроль;
- перевірка залишкових знань.

Для оцінювання рівня підготовки здобувачів вищої освіти освіти застосовуються різноманітні методи контролю, серед яких:

- усне опитування в індивідуальній або фронтальній формі;
- письмові контрольні та перевірочні роботи;
- тестові завдання;
- виконання індивідуальних завдань за картками;
- короткі письмові відповіді під час комбінованого опитування;
- оцінювання практичних умінь і професійних навичок у процесі проведення практичних занять.

Оцінювання результатів навчання здійснюється відповідно до вимог національної системи оцінювання та шкали ECTS. Для оцінки роботи здобувачів вищої освіти на практичних і семінарських заняттях використовується традиційна п'ятибальна шкала, тоді як тестові форми контролю оцінюються за стобальною системою. Надалі результати переводяться у шкалу ECTS відповідно до встановлених критеріїв.

Відповідність між національною системою оцінювання та шкалою ECTS визначається нормативними документами закладу вищої освіти.

Національна шкала	Оцінка ECTS	Визначення ECTS	100-бальна шкала (при тестуванні)	5-бальна шкала
Відмінно	A	ВІДМІННО — відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	5
Добре	B	ДУЖЕ ДОБРЕ — вище середнього рівня з кількома помилками	75-89	4
	C	ДОБРЕ — в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок		
Задовільно	D	ЗАДОВІЛЬНО — непогано, але зі значною кількістю недоліків	60-74	3
	E	ДОСТАТНЬО — виконання задовольняє мінімальні критерії		
Незадовільно	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО — потрібно працювати перед тим, як отримати позитивну оцінку	35-59	2
	F	НЕЗАДОВІЛЬНО — необхідна серйозна подальша робота	1-34	1

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бухгалтерський облік у зарубіжних країнах-
<http://galsite.at.ua/file/tn/Lychko.pdf>.
2. Економіка-<http://pidruchniki.ws/ekonomika/>.
3. Звітність підприємства : навч. посібник / В.Д. Зелікман, Р.Б. Сокольська, Ю.О. Распопова, Т.В. Акімова. – Дніпро: ННІ «ІПБТ» УДУНТ, 2022. – 208 с.
4. Звітність підприємства : навчальний посібник / Т. М. Сторожук, Н. С. Дружинська ; Державний податковий університет. – Ірпінь, 2024. – 660 с.
5. Іванчук Н. В. Звітність підприємств : навчальний посібник. – Острого: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2021. – 208 с.
6. Інструкція по інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і документів та розрахунків, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 11. 08.94р. №69 (Редакція від 18.11.2011р.) [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0202-94>.
7. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку, активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затв. Наказом МФУ від 30.11.99 р. № 291. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99>.
8. Конспект лекцій з дисципліни «Звітність підприємств» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня зі спеціальності 071 «Облік і звітність в оподаткуванні» / Укл. Будько О.В. – Кам'янське: ДДТУ, 2020 – 117 стор.
9. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності" : наказ Міністерства фінансів України від 07 лютого 2013 р. N 73 [Електронний ресурс] / ВРУ. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>.
10. Петришин Л. П., Сиротюк Г.В. Звітність підприємств. Згідно нового законодавства : навч. посіб. – Київ : Кондор, 2020. – 440 с.
11. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999р. за №291. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99>.
12. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій суб'єктів малого підприємництва. Затв. Наказом МФУ від 19.04.2001р. за №186. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/REG5580.html.
13. Погріщук Г.Б., Волощук Р.Є. Власний капітал підприємства: сутність і особливості формування в Україні // Економіка та держава. – 2020. – № 7. – С. 16-23. DOI: 10.32702/2306- 6806.2020.7.16.
14. Податковий кодекс України: Кодекс від 02.12.2010 № 2755-VI (Із змінами і

доповненнями, включаючи останні зміни, внесені Законами України від 04.07.2012 р. №5043-VI, від 05.07.2012 р. №5083-VI, від 05.07.2012 р. №5091-VI, від 06.07.2012 р. №5180-VI) [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.dtkk.com.ua/show/2cid09668.html>.

15. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 29 "Фінансова звітність за сегментами" : наказ Міністерства фінансів України від 12 травня 2005 р. N 412 [Електронний ресурс] / ВРУ. — Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0621-05#Text>.

16. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах»: наказ Міністерства фінансів України від 28 травня 1999 р. N 137 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0392-99>. — Податки та бухгалтерський облік.

17. Положення (Стандарт) Бухгалтерського обліку № 15 «Дохід», затв. Наказом Мінфіну України від 28.11.99 р. № 290 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. — режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99>.

18. Положення (Стандарт) Бухгалтерського обліку № 16 «Витрати», затв. Наказом Мінфіну України від 31.12.99 р. № 318 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. — режим доступу: <http://www.nibu.factor.ua/ukr/info/instrbuh/psbu16/>.

19. Положення (Стандарт) Бухгалтерського обліку № 19 «Об'єднання підприємств», затв. Наказом Мінфіну України від 07.07.99 р. № 163 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. — режим доступу: <http://www.nibu.factor.ua/ukr/info/instrbuh/psbu19/>.

20. Національне Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 2 «Консолідована фінансова звітність»: затв. Наказом Міністерства фінансів України від 27.06.2013 № 628 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. — режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1223-13#Text>.

21. Положення (Стандарт) Бухгалтерського обліку № 21 «Вплив змін валютних курсів», затв. Наказом Мінфіну України від 10.08.2000 р. № 193 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. — режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0515-00>.

22. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова звітність" (у редакції наказу Міністерства фінансів України 24.01.2011 № 25) [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0161-00#Text>.

23. Положення (Стандарт) Бухгалтерського обліку № 27 «Необоротні активи, утримувані для продажу та припинена діяльність», затв. Наказом Мінфіну України від 07.11.03 р. № 617 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. — режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1054-03>.

24. Положення (Стандарт) Бухгалтерського обліку № 30 «Біологічні активи» затв. Наказом Мінфіну України від 18.11.05 р. № 790 (редакція 10.01.2012р.)

- [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1456-05>.
25. Положення (Стандарт) Бухгалтерського обліку № 32 «Інвестиційна нерухомість», затв. Наказом Мінфіну України від 02.07.07 р. № 779 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0823-07>.
26. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку. Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 24.05.1995р. за №88 (Редакція від 06.12.2010). [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95>.
27. Порядок подання фінансової звітності : постанова Кабінету Міністрів України. — Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi1bin/laws/main.cgi?nreg=419120001%EF>. – Назва з домашньої сторінки Інтернет.
28. Про затвердження Порядку подання фінансової звітності : Постанова КМУ від 28.02.2000р. №419 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/419-2000-п>.
29. Про Примітки до річної фінансової звітності : наказ МФУ [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi1bin/laws/main.cgi?page=1&nreg=z0904100>. – Назва з домашньої сторінки Інтернет.
30. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні: Закон України від 16 липня 1999 р. № 996-XIV [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
31. Про затвердження Методичних рекомендацій з перевірки порівнянності показників фінансової звітності (Із змінами і доповненнями, внесеними від 15 червня 2011 р. N 722) [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/archive/main?cat_id=293536.
32. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : наказ М-ва фінансів України 07 лют. 2013 р. № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>
33. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 2 «Консолідована фінансова звітність» : наказ М-ва фінансів України 27 черв. 2013 р. № 628. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1223-13#Text>.
34. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25 «Спрощена фінансова звітність» : наказ М-ва фінансів України від 31 трав. 2019 р. № 226. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0685-19#Text>.
35. Про затвердження Порядку подання фінансової звітності : Постанова Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2000 р. № 419. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/419-2000-%D0%BF>.
36. Цегельник Н. І., Гайдучок Т. С. Формування облікової інформації з подальшим відображенням у формах звітності підприємства // Ефективна

- економіка. - 2020. - № 5. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7879>.
37. <http://pro-u4ot.info/index.php?section=browse&CatID=20>.
38. <http://subject.com.ua/pdf/30.pdf>.
39. <http://www.dtk.com.ua/show/0sid0205>.
40. <http://www.mdau.mk.ua/studentresearchjournal/studentresearchjournal021.pdf>.
41. http://www.rusnauka.com/1_NIO_2011/Economics/77980.doc.htm.

Навчальне видання

**ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ЗА НП(С)БО:
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ І ЗАВДАННЯ
ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З КУРСУ
(для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності D1 «Облік і оподаткування»)**

Семенишена Наталія Вікторівна

Редактор Н.В.Семенишена

Підписано до друку _____ р. Формат 30 × 42/4.
Папір офсетний. Ризографія. Авт. арк. 2,24.
Обл.–вид. арк. 1,53. У.д.а. 1,23 Тираж 50 прим. Зам. ____.

Підготовлено до друку та видруковано
у ЗВО «Подільський державний університет».
32300, Кам'янець-Подільський, вул. Шевченка, 13